

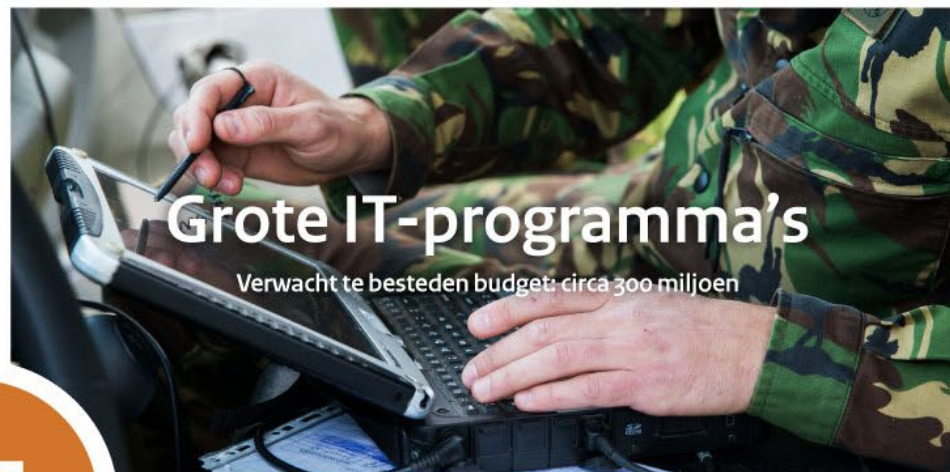

Recap & denkrichtingen IT-tafel Militair denken door leveranciers, 21 november 2023

Continuïteit

Verwacht te besteden budget: circa 380 miljoen

Grote IT-programma's

Verwacht te besteden budget: circa 300 miljoen

Groot materieel & IT

Verwacht te besteden budget: circa 250 miljoen

IT-projecten

Verwacht te besteden budget: circa 335 miljoen

Recap & denkrichtingen IT-tafel Militair denken door leveranciers, 21 november 2023

Themahouder: Kolonel Tony Selhorst (chef staf JIVC)

I. Plenaire introductie

Opening door Dennis Gooijer (IT PSM):

- Doel van vandaag: meenemen in de wereld en het denken vanuit Defensie

Introductie:

- Vanuit Defensie de ambitie: "spend more money, faster"
- Denkrichtingen ophalen hoe je kan helpen, specifiek in de militaire context

Recap & denkrichtingen IT-tafel Militair denken door leveranciers, 21 november 2023

Introductie en vragen door Kolonel Tony Selhorst (chef-staf JIVC):

- Meenemen in de reis van hoe de militaire IT werkt
- In de huidige oorlogstechnieken zien we dat de logistiek en communicatiemiddelen als eerste getarget wordt, bijv. in Georgië in 2008 en de Krim in 2014. Ook in Oekraïne in 2022 zagen we als eerst cyberaanvallen op militaire en burgersystemen.
- Hier komt **militair denken** vandaan: **indirect tegenstander aanvallen op een manier dat ze niet meer kunnen of willen vechten**. Voornamelijk indirect uitschakelen. "Niet op de kracht van de tegenstander, maar waar hij zijn kracht vandaan haalt."
- Die oorlog is nu al gaande. Om een land aan te grijpen, schakel je de link tussen Europa en de VS uit. Isolatie. Eerste gevecht op landen die logistieke knooppunt zijn: bijv. ASML, datacenters, haven van Rotterdam.
- Daarom moeten we ons in Nederland beschermen door met bedrijven samen te werken.
- Tegenstanders beginnen ook te innoveren. We moeten het initiatief pakken door de beste informatiepositie, bestaande uit: IGO, multidomein optreden, geïntegreerd en veilig.
- Defensie is heel goed in het voorste stukje. Aan leveranciers de aanbeveling: blijf weg bij de hardware en focus op het ophalen, verwerken en inzetten van data en informatie. Te veel dataverwerking is nog afhankelijk van de menselijke factor.
- Beweging van maatwerk en segmentatie naar standaardisatie, voornamelijk binnen de NAVO. Er wordt gebruikgemaakt van schaalvergroting bij partners. Het gebruikmaken van dezelfde systemen kent een nadelig neveneffect van een aanval, maar samen ondersteunen en snel kunnen vervangen zijn hier de voordelen van.
 - In het achterterrein zit de verdediging. Als in het voorterrein iets kapotgaat, dan hakken we die poot af.

Recap & denkrichtingen IT-tafel Militair denken door leveranciers, 21 november 2023

II. Oplossings- en denkrichtingen

Gedrags- en organisatieverandering

- Gedragsverandering zit in het gehele uitvoeringsspectrum. Het samenwerken met de markt op dingen die niet in je core business zitten moet veel meer samen gebeuren. Dat werkt als vliegwiel. Nu zie je dat Defensie bijv. eerst zelf een competence center bouwt. Durf in de markt te beleggen.
- Defensie: intentie om met partners aan de slag te gaan. 30 jaar bezuinigingsmindset vraag om gedragsverandering, een ander mindset. Eerst weten wat we precies nodig hebben, dan prioritering vanuit NAVO-plannen.
- Brainstorm in welke trajecten we allemaal versnelling aan kunnen brengen? Is er een manier om rechtszaken te omzeilen?
- Er liggen verzoeken voor uitzonderingsclausules vanuit politiek, maar dat gaat jaren duren. Volgend jaar kunnen we in deepdives kijken wat die constructies zijn. Bijv. raamcontract en onderaannemer wordt van de ander.

Scenarioplanning en wargaming van de verschillende scenario's, samen met de markt

- Aanti-fragile is het nieuwe credo, i.p.v. robuust. Oplossingen hoe je dingen anti-fragile ga maken. Maar geef me nu eens een ingewikkeld probleem? Met maximaal budget en laat ons kijken of het lukt.
- Op strategisch niveau gesprekken gaan voeren over de consequenties van bepaalde keuzes. Begin alvast met kennisopbouw om bepaalde dingen te doen.
- Meer sturen vanuit de business en dreigingsscenario's.
- Neem de engineers mee in het militair denken en het opstellen van scenario's, dan wordt er een logische laag bedacht.

Recap & denkrichtingen IT-tafel Militair denken door leveranciers, 21 november 2023

Nieuwe (samenwerkings)methodes

- De samenwerking tussen kleine en grote partijen moet Defensie ook nadenken over de commerciële spanning.
- Alle partijen die voor Defensie werken zouden voordeel van elkaar moeten hebben. **Forum moet georganiseerd worden.** Defensie als de mogelijkheid bestaat maar bureaucratie, kan ook door andere externe partij.
 - “Werken allemaal aan de verdediging van Nederland. Dat contract ondertekenen we in bloed.”
- Samenwerking is ook cultuurafhankelijk, samenwerking betekent voor iedereen iets anders. Dat moet in het DNA zitten.
- Probleem naar voren trekken en vroeg opzoeken op de kleine dingen.
- Voor de verbroedering zou het goed zijn om de samenwerking naar voren te trekken in het proces.
- Iedereen wil wel de samenwerking opzoeken, geheimhouding is een ding maar daar komen we wel uit, wel spanningsveld oplossen op het commerciële vlak (billing, onderaannemer, prijs)
- Startups zijn een innovatiedrijver onder DIANA
- Defensie: issue van prijs weegt minder zwaar, liever veel kleine bedrijven dan moeilijke constructies. Gaat om het resultaat.
- Samenwerkingsverband waarin je echt gaat kijken hoe je elkaar gaat versterken, beyond inkoop en Chatham House rules.

